

Camí ramader III

Alpens

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Sector est i central del terme municipal
Emplaçament Creua el terme municipal de sud-est a nord

Coordenades:

Latitud: 42.12568
Longitud: 2.09778
UTM Est (X): 425427
UTM Nord (Y): 4664124

Classificació

Número de fitxa 08004 - 102
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: L'estat de conservació és heterogeni amb trams ben conservats i d'altres amb poc ús habitual.

Protecció Legal
Observacions protecció: Llei 3/1995, de 23 de març, de vies pecuàries

Accés Fàcil

Ús actual: Social

Titularitat Pública

Titular: Generalitat de Catalunya. Dpt. d'Economia i Finances. Gran via corts catalanes, 635, 08010 Barcelona

Fitxes associades:

[Sant Pau del Colomer](#)

[Pedró de Sant Antoni](#)

[Torrats](#)

[Montjuïc](#)

Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs

Data de registre de la fitxa: dc., 12/07/2006 - 02:00

fitxa:

Descripció

El camí ramader que passa pel terme municipal d'Alpens forma part de la Ruta III, rutes identificades pel Grup de Treball de Transhumància del SOLC que passen pel Lluçanès. Aquesta ruta que prové del Vallès va en direcció a Alpens enllaçant amb la Ruta I cap a Castellar de n'Hug i és la única que registra, encara, algun moviment transhumant. Travessa el Moianès, passant prop de Moià en direcció al Puig Rodó i Fontfreda, punt on entra al Lluçanès. El camí segueix en direcció a Alboquers, el Puig Permanyer (d'on surt la ruta IV cap a Olost), Sant Bartomeu del Grau (on s'hi incorpora la ruta IV procedent de la Plana de Vic), els Hostalets de Sobremunt, Sant Agustí de Lluçanès i Alpens.

El camí ramader que prové de l'Alou (municipi de Sant Agustí de Lluçanès) entra al terme municipal d'Alpens a la zona de Pedres Negres on s'hi troba una bassa d'abeuratge dels ramats transhumants. Es travessa la carretera BP-4654 i es passa per la desapareguda masia de Pedres Negres, antic hostel situat al peu del camí ramader. Es continua contornejant un camp a través d'un camí força més dilatat que segueix paral·lel a la carretera. S'avancen uns quatre-cents metres i es creua la pista que condueix a la masia del Colomer i a l'ermita romànica de Sant Pau del Colomer; s'avança superant un tram força pedregós seguint paral·lelament la carretera que condueix a Alpens. El camí continua seguint el serrat de la Solana, superant els diferents turonets, fins arribar a la roca de la Lluna, punt en el qual es travessa la carretera i es segueix pel camí ramader que es desplega a la dreta uns metres més endavant. Avancem pujant la Serra, des del qual es pot divisar el nucli d'Alpens que queda a l'esquerra, i prosseguim fins al pedró de Sant Antoni. A uns dos-cents metres trobem la masia de Montjuïc que voregem per la dreta; continuem travessant tres collets rocosos fins arribar a la masia de Torrats, antiga casa de parada dels pastors i ramats transhumants, punt on s'enllaça amb la Ruta I.

Observacions:

La fotografia 2 ha estat cedida per l'Ajuntament d'Alpens.

Història

Els camins ramaders neixen a l'edat Mitjana, en la necessitat de traslladar els ramats de des del mar cap a muntanya per garantir bones pastures a l'estiu i retornar-los a l'hivern quan els prats es cobreixen de neu. Al llarg de l'edat Moderna els camins ramaders es van anar consolidant i fou al voltant dels segles XVIII i XIX que la transhumància arriba al punt àlgid. Al Lluçanès, que proveïa importants pastures intermèdies, es vivia en funció a aquests camins, els quals generaven una potent activitat econòmica i consolidaven els principals nuclis de població. Emergia el sector tèxtil llaner i les grans fires de bestiar - que coincidien amb la pujada dels ramats cap a la muntanya (primavera) o en el retorn del bestiar de la muntanya (tardor). Les grans fires i mercats tenien lloc al peu del camí ramader i algunes d'elles es conservaven fins no fa massa temps. És el cas d'Alpens que celebrava el dia de la fira ramadera el dia 25 de març. Un altre conseqüència va ser l'emplaçament d'hostals al llarg del camí, a d'Alpens hi havia l'hostal de Pedres Negres, situat a l'extrem sud-est del terme municipal, al peu de la carretera BP- 4654 i que actualment ja no existeix.

Bibliografia

AADD, Els camins ramaders del Lluçanès, Solc, 2000.

AADD, Travessa Castellar - Pla d'Anyella. Camí de Transhumància, Centre Excursionista de Castellar, 2003.

Mapa dels camins ramaders del Lluçanès, Grup de Treball de Transhumància del Solc, 2006 (pendent d'edició).

